

CAMINS d'ATENEUS

Itinerari a peu per
l'Alt Penedès

Diumenge 1 d'octubre de 2023

Ateneus visitats:

Centre Cultural i Recreatiu de Can Cartró,

Centre Cultural i Recreatiu de Ca l'Avi,

Centre Agrícola i Social del Pla del Penedès.

Guies de la ruta: **Ateneus Organitzadors,
IEP i CESUB**

Un projecte de:

40
aniversari

Federació d'Ateneus
de Catalunya

Què és Camins d'Ateneus?

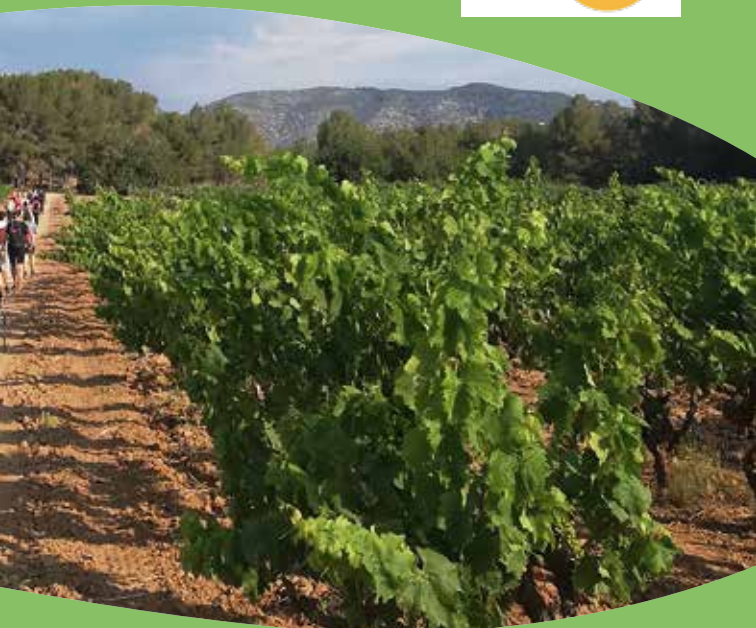
Camins d'Ateneus és un projecte de la Federació d'Ateneus de Catalunya (FAC) que vol promoure el coneixement del territori català a través dels seus ateneus! El projecte organitza caminades localitzades en diferents barris o pobles, visitant els ateneus, antics ateneus, entitats associatives culturals o llocs d'interès relacionats amb aquests.

Aquest projecte el va començar la Delegació Territorial del Barcelonès, on es troben un gran nombre dels ateneus federats a la FAC i on es van realitzar rutes per barris com Gràcia, Horta i Sant Andreu. Gràcies a la bona rebuda d'aquestes rutes, actualment aquest projecte es duu a terme a tota Catalunya!

Les rutes estan obertes a tota la ciutadania, tant a persones que siguin del barri o poble que es visita com d'altres llocs de l'entorn. Volem contribuir a donar a conèixer les entitats que tenim als pobles i ciutats de Catalunya, la seva finalitat, els seus projectes de transformació i com podem participar-hi!

*L'activitat té un preu solidari de 5 € que es destina a un projecte social. En aquesta ocasió es tracta de la **AMPERT**, que des de l'any 2005 treballa per millorar la qualitat d'atenció donada als pacients oncològics de l'Alt Penedès.*

La ruta (I)

La ruta, circular, amb inici a Can Cartró, ens portarà a conèixer indrets d'interès de Subirats i del Pla del Penedès, així com els 3 ateneus participants de la ruta.

LLOCS D'INTERÈS PER ON PASSAREM

CAL CARTRONET

És la primera casa construïda a Can Cartró. Data de finals dels s.XVIII. Després de la Guerra del Francès, la família Escuder va construir una casa per la seva filla Francisca Escuder (Avinyó) i Pau Cartró (Santa Fe). Ells són els primers habitants de Can Cartró i el cognom d'en Pau va donar nom al poble.

ESGLÉSIA DE SANT JOSEP

Inaugurada l'any 1962, va ser construïda i finançada pels veïns i veïnes, gràcies a la iniciativa de Remei Vendrell, la mestra del poble, i de Josep Domènech.

Actualment, el poble n'ha perdut la propietat ja que l'església la va immatricular en el seu nom. Un espoli del que els veïns i veïnes no en van tenir notícia fins fa molt poc.

SANT JOAN SALERM

Església romànica, protegida com a bé d'interès local.

Pertanyent a la hisenda de Can Bas, s'esmenta per primera vegada l'any 917.

Estigué vinculada al monestir de Sant Cugat del Vallès, segurament des de finals del segle X.

De la seva estructura preromànica no en resta cap indici. L'obra que ens ha arribat és d'estil romànic, molt modificada per les reformes posteriors.

CAPELLA DE SANT SEBASTIÀ DE CA L'AVI

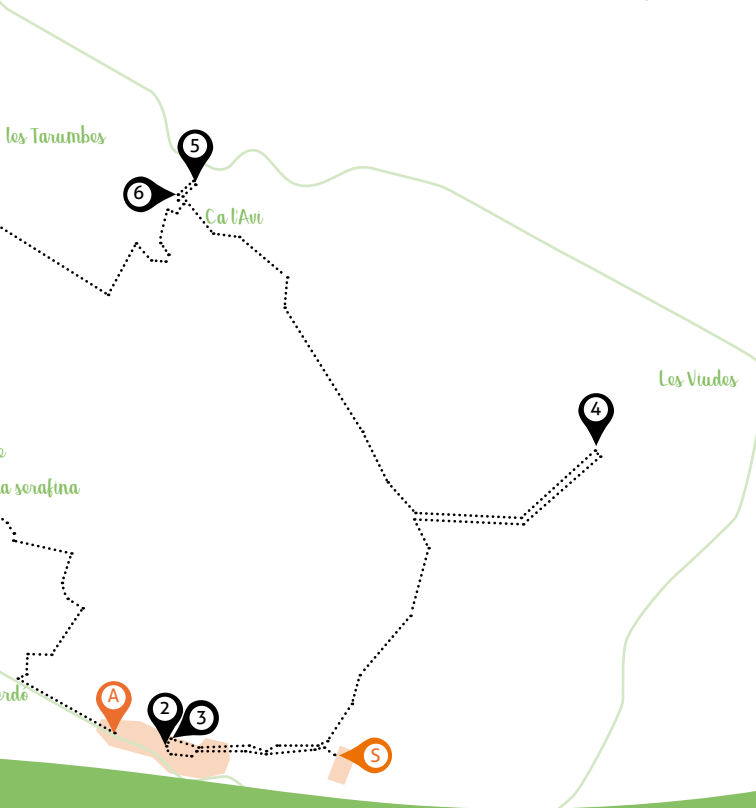
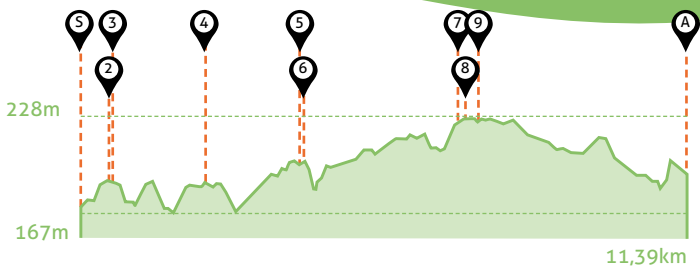
Petita capella en honor a Sant Sebastià, patró de Ca l'Avi.

El mapa de la ruta

- ⑤ **Punt de sortida:** Camp de futbol de Can Cartro
- ② Església de Sant Josep
- ③ Cal Cartronet
- ④ Sant Joan Salerm
- ⑤ Centre Cultural i Recreatiu Ca l'Avi

- Capella de Sant Sebastià
- Església de Santa Magdalena
- Centre Agrícola i Social del Pla del Penedès
- Monòlit Homenatge morts Guerra Civil (FONT)
- **Arribada:** Centre Cultural i Recreatiu Can Cartró

ESGLÉSIA DE SANTA MAGDALENA

Església parroquial documentada des del 1080.

Protegida com a bé d'interès local.

Fou parròquia independent des del 1778.

És un edifici d'una sola nau, amb creuer i cimbori, que descansa sobre trompes. La coberta és de volta de canó.

L'edifici ha sofert diverses modificacions al llarg del temps, fent-se obrer d'ampliació al voltant de l'any 1800. L'última restauració, que ha recuperat la part romànica, data del 1972.

MONÒLIT D'HOMENATGE ALS MORTS DE LA GUERRA CIVIL AL PLA DEL PENEDÈS

Inaugurat l'any 2010, és un monument en record i homenatge als morts al Pla del Penedès durant la guerra civil.

Hi ha escrit el llistat per ordre alfabètic de 44 noms i cognoms de planencs morts en el conflicte.

Els ateneus de la ruta

Centre Cultural i Recreatiu de Can Cartró

Construït i finançat pels rabassaires del poble al 1933, per tant, en període de la República. Va funcionar com a cooperativa per donar suport i ajuda als pagesos del poble. En acabar la guerra civil, va ser requisat pel règim franquista al 1939, reobrint de nou les portes al 1950.

Actualment és el centre neuràlgic de Can Cartró, en tant que en ell s'hi vincula l'enfortiment del teixit associatiu i veïnal.

Centre Cultural i Recreatiu Ca l'Avi

Entitat construïda l'any 1932 pels veïns del poble. Abans de la Guerra Civil en aquest centre hi havia el sindicat agrícola, d'aquí el nom antic Sindicat Agrícola Cooperatiu de ca l'Avi.

En l'actualitat realitzen activitats culturals i socials que potencien la xarxa veïnal de Ca l'avi.

Centre Agrícola i Social del Pla del Penedès

És l'entitat del poble més antiga que continua activa. Va néixer, com tants d'aquests locals arreu del país, a causa de la necessitat dels petits pagesos, rabassaires i jornalers d'agrupar-se en defensa dels seus interessos, i alhora poder gaudir amb les seves famílies de l'oci i descans festius.

En acabar la guerra va ser espoliat, romanent tancat i abandonat fins el 1978. La reobertura es produí el 18 de juliol de 1979.

El 2012 es van posar al dia els seus estatuts, ara com a Centre Agrícola i Social.

L'any 2016 va ser catalogat com Bé Cultural d'Interès Local.

Actualment el Centre organitza i acull una gran diversitat d'activitats culturals i lúdiques, sempre en benefici dels socis i de tot el poble.

Centres d'estudis col·laboradors

Institut d'Estudis Penedesencs

Entitat cultural amb 45 anys d'història i que ha realitzat al llarg d'aquests anys milers d'activitats obertes a la ciutadania i relacionades amb la investigació, l'estudi i la divulgació de la història, l'art, el folklore, la llengua i la literatura, la toponímia, la geografia, l'arqueologia, la bibliografia, les ciències naturals, les ciències socials, el patrimoni material i immaterial i les tecnologies de la Informació i la comunicació relacionades amb el Penedès. L'IEP és Cultura + Penedès i ha esdevingut una associació d'utilitat pública reconeguda amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. L'Associació disposa, a més, d'un fons de consulta bibliogràfic i ofereix un servei d'assessorament sobre temes comarcals.

Centre d'Estudis de Subirats (CESUB)

Des de la seva creació, promou la dinamització cultural del municipi i de la comarca amb l'objectiu d'actuar com un paraigües sota el qual hi tinguin aixopluc totes aquelles iniciatives que, vinculades amb el Municipi, responguin a la missió de protegir, potenciar i donar a conèixer el valor del Patrimoni Històric, Cultural, Artístic i Natural de Subirats.

La seva tasca està centrada en l'impuls de la recerca, l'estudi, la protecció, la restauració i conservació del patrimoni local; registrant, inventariant i catalogant tot el que forma part d'aquest patrimoni (història, arquitectura, costums, folklore, flora, fauna).

Centre Cultural i Recreatiu de Can Cartró
C/ Sant Josep, 15
08739 Can Cartró (Subirats)
centreculturalcancartro@gmail.com
@centreculturalcancartro

Institut d'Estudis Penedesencs
C/ dels Ferrers, 54
08720 Vilafranca del Penedès
secretaria@iepenedesencs.org
institut.estudis.penedesencs
IEPenedesencs
@IEPenedesencs
iepenedesencs.cat

Centre Cultural i Recreatiu Ca l'Avi
C/ Dr. Bofill, 1
08733 Ca l'Avi (Subirats)
centrecalavi@gmail.com

Centre Agrícola i Social
C/ Sant Jordi, 12-14
08733 El Pla del Penedès
centreaagricolapla@hotmail.com

Centre d'Estudis de Subirats
C/ Ponent, 2
08739 Sant Pau d'Ordal (Subirats)
cesubirats@gmail.com
@cesub_subirats
cesubirats
@cesub_subirats
cesubirats.wordpress.com

Església Sant Josep Salerm

Un projecte de:

40
aniversari

Federació d'Ateneus de Catalunya

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya

Diputació Barcelona